

Nový dokument drtí salmovský mýtus

Situace v nacházení nových dokumentů týkajících se okupační éry rájeckého velkostatkáře, majitele panství knížete Huga Salma (1893–1946) není nová. Již dříve se prokázalo utajování, a dokonce i krádeže významných dokumentů o chování rájeckého knížete a rodiny za protektorátu ve vztahu k III. říši a naopak k okupované ČSR.

Utajování a krádeže pro knížete

Byl to i léta mimo státní archivy uložený utajovaný protokol bezpečnostní komise MNV Rájec z roku 1945, kde pět komisařů určilo nejen placené členství pana knížete v nacistických složkách, ale též všechny jeho kolaborační skutky a říšské výhody a privilegia, které měl se svou rodinou v době, kdy Češi naopak těžce strádali. Tento protokol dokládá i I. protokolní kniha města Rájce, ukradená po roce 1989 z trezoru rájeckého městského úřadu. Teprve na zásah ČSBS a Policie ČR byla navracena po 9 letech zpět. Zatímco protokolní knihy Rájce se podařilo zachránit, další reálie z protektorátní éry rájeckého panství byly ukradeny navždy. Bylo to album válečníků vojenského spolku říše Kriegerkameradschaft (Nationale Sozialistische Reichskrieger Bund), kde byl kníže Salm vyfotografován. To bylo roku 1945 nalezeno u vedoucího nacisty Rájce Tugemanna, jenž byl vrchním účetním Salma. Bylo vystaveno na stanici SNB v Rájci a později ukradeno. Dnešní hodnota se odhaduje na 160 000 korun sběratelské ceny. Dále to byl prapor spolku veteránů – válečníků, zařazených do spolku III. říše, který kníže dle komisařů držel jako platící člen nacistického celou válku. Prapor byl ze Salmova zámku ukraden po roce 1953. Jeho hodnota se odhaduje na čtvrt milionu korun. Existenci těchto reálií našťáší pro dějiny doložili komisaři Rájce ve svém protokolu. Nejde o žádný výmysl pozdějších badatelů, jak by rádi tvrdili obhájci knížete.

Nový dokument vyvrací „pročeské skutky knížete“

V současnosti nalezl člen Čs. obce legionářské Jan Hříbek z Tábora ve fondu Ministerstva zemědělství nový dokument, který vyvrací mimo jiné i závěry Ústavního soudu z roku 2005 (1 ÚS 98/04 z 29. června 2005). Tehdy Ústavní soud naznal, že Salm mimo jiné „pročeské skutky“ též organizoval za okupace podpory českým dětem, což mělo doložit svědectví české učitelky a advokáta Salmů. Nový dokument však prokazuje opak. Je to usnesení (resoluce) zástupců závodních rad průmyslových podniků Hugo Salma v Rájci ke konfiskaci majetku jeho panství z 26. srpna 1945. Závěry o Hugo Salmovi a jeho rodině závodní rady shrnuly do dvanácti bodů. Uveďme souhrnně jeho znění:

„Poněvadž veřejnost rájecká a veřejnost celého okolí je zneklidněna šířením různých zpráv lidmi, kteří z temných důvodů chtějí rušivě zasahovati do konfiskačního řízení, usnesli se uvedení zástupci závodních rad na následujícím:

Celá rodina bývalého knížete Hugona Salma vždy se přihlašovala při sčítání lidu k německé národnosti a vždy byla v této rodině německá výchova. V době okupace sloužily statky Hugona Salma politicky i hospodářsky nacismu. Všichni nejvyšší úředníci byli v minulosti i za okupace německé národnosti /ředitelé, sekretáři, lesmistři ap./. Ku konci války provdala se nejstarší dcera za německého šlechtice a německého důstojníka. Celá rodina pobírala německé potravinové lístky i jedna komorná Češka byla zapsána do seznamu pro německé potravinové lístky. Bývalý starosta a zvěrolékař /pensionovaný rakouský důstojník/ přihlásil /sprostředkoval/ Hugona Salma do Národního souručenství, ale nebyl přijat (kníže – pozn. jjn.), poněvadž celá rodina byla německé národnosti a do Národního souručenství mohli být přijati jen Češi. Děti Hugona Salma v době okupace navštěvovaly německé školy v Černé Hoře a v Brně /reálné gymnasium německé/ a dcery pracovaly jako německé příslušnice v nemocnicích, v zemědělství ap. ve prospěch nacismu. I manželka Hugona Salma byla pokládána za Němku a dostala odznak pro německé matky.“ (Pochopitelná nepřesnost zápisů – přesně řečeno Čestný kříž německé matky 3. stupně,

„Ehrenkreuz der Deutschen Mutter, dritte Stufe“, zvaný též „Mutterkreuz“, založený Hitlerem, udělovaný Hitlerovou kanceláří, předávaný vedoucím NSDAP a starostou říšským matkám za 4 germánské děti, z nich dvě jsou současné restituentky. Řád zakládal privilegium tzv. Reichshilfe – Říšské pomoci pro potraviny, šatstvo, obuv, otop a bankovní úvěry rodinám vyznamenané matky – a proto Salmova rodina dostávala zvláštní přiděly, potraviny apod. Vyznamenání předal kněžně jejich vrchní účetní, vedoucí rájecké NSDAP Tugemann se starostou města podle předpisu říše o udělování na Den říšských matek 18. května 1941. Toto spojení však vyšetřovatele roku 1945 ještě neznali a neodhalili, přesto však správně objevili doklady užívání Reichshilfe! – Kněžna Salmová se podle vlastnoručního zápisu v zámecké domovní knize boskovického zámku hlásila k německví ještě roku 1956, když již měla čsl. státní příslušnost. – pozn. jjn.)

„Knihovna, časopisy, hudebniny, obrazy, poznámky dětí i rodičů jsou německé.“ (Zjištění potvrzuje pozdější protokol pěti komisařů MNV Rájec, z nichž tři v té době vyšetřovali Huga Salma na zámku v doprovodu právního zástupce dr. Krippnera. Tehdy Salm napsal, že pobíral z říšské správy až 200 000 protektorátních korun (měsíčně) – a tam provedli výslech Salma, jehož protokol se ztratil – pochopitelně ukraden pro Salmovy podpisy! Komisaři Rájce ovšem přepsali zjištění vyšetřování do protokolu pěti komisařů – pozn. jjn.)

„Hugo Salm patří k bývalé rakouské šlechtě, která se nikdy nesmířila s republikou a jejími demokratickými řády.“ (Zjištění potvrzuje parlamentní interpelace poslanců Bergmana a Marchy-Nejezchleba v Poslanecké sněmovně ČSR v letech 1921 až 1927 na nepořádky a tunelářství u Salmů. Podle poslanců Salm zakazoval název Masarykova domu, na panství dosazoval jen německé a maďarské úředníky a tuneloval nakonec 25 milionů korun z panství vývozem do zahraničí bez cla a daně. Dluh nikdy nebyl státu splacen. Salm s dluhy zesnul a má je zapsány v úmrtním listu. Salma obdivoval starosta Rakovčák, monarchista, který dle komisařů r. 1939 tvrdil, že „I u nás se mělo r. 1918 střílet a Masaryka měli zastřelit jako prvního.“

„Pro kraj a obec neučinil Hugo Salm nic. V Rájci nebylo stavebního místa, nebylo hřiště ap. Podpory chudým dětem byly za okupace zastaveny a před okupací udělovány s ohledem na politickou příslušnost rodičů dětí. Vzhledem k tak obrovskému majetku jsou tyto předokupační podpory chudým dětem uváděny obhájci Hugona Salma úplně zbytečně. Z těchto a jiných důvodů žádáme, aby úřady, Národní výbory, provedly konfiskaci majetku Hugona Salma rychle a potrestaly ty, kteří z nepochopitelných a temných důvodů zneklidňují veřejné mínění falešnými, nepravdivými a vymyšlenými zprávami.“

Salm za okupace nekrmil a nešatil české děti

Podvod ONV Boskovice mu posmrtně vystavil prozatímní občanství

Toto usnesení podepsali zástupce závodní rady Salmova velkostatku, závodní rady šamotové továrny, dále zástupci závodních rad pily, pivovaru, lihovaru a zástupce Svazu českých zemědělců. Je to nejstarší dosud známý dokument o vyšetřování případu knížete Salma z roku 1945. Dokument nemůže být označen za „výplod bolševismu“, protože pochází z časného období osvobození a existence demokratického právního státu. Rezoluce závodních rad v plném rozsahu potvrzuje následný protokol vyšetřujících komisařů MNV Rájec i zjištění vyšetřovatelů ministerstva vnitra, která však vzhledem ke ztrátám a krádežím dokumentace v Rájci již v tomto časném období nejsou tak komplexně vyčerpávající. Proto také jejich chybění zmýlilo některé vyšetřovatele – například nevěděli o částce 40 000 korun na zimní pomoc wehrmachtu darovanou Salmem a nevěděli ani o zastavení podpor českým dětem za okupace, jak o tom svědčí tento dokument.

Zbývá ještě poslední otázka. Proč ministerstvo zemědělství sušilo tak dlouho tento závažný dokument ve svých zásuvkách? Již dávno mělo ministerstvo zemědělství tento dokument předat ministerstvu vnitra. V dosavadních rozhodnutích ministerstva vnitra se tento dokument necituje – pokud je nám známo – prostě nikde. Kdyby tomu tak bylo, nikdy by Ústavní soud roku 2005 nemohl propadnout tak fatálnímu bludu v otázce neexistujících „pročeských skutků“ Salma dětem za protektorátu. A jeden z ústavních soudců na veřejnosti by nemusel pronést onu fatální větu, tuším pro Právo – „Salm krmil a šatil české děti“. Nikoli. Salm za okupace české děti nekrmil a nešatil.

Úřední Augiášův chlív – Pak se nedivme, jak se také restituuje

Dokument závodních rad má ještě jeden nesmírně závažný atribut. Dokazuje, že toto usnesení závodních rad přijal ONV Boskovice na své podatelně, a to dne 3. září 1945. Pak ovšem nastává závažný problém protiprávního jednání ONV Boskovice. Ten roku 1946, osmnáct dní po úmrtí Salma v březnu, mu vystavilo dva rozdílné exempláře prozatímního osvědčení čs. občanství typu B. Žádný úředník, který obdržel usnesení závodních rad Salmových podniků, prostě nesměl vystavit takové potvrzení, aniž by se dopustil protiprávního jednání a podvodu proti nařízením a předpisům prezidentských dekretů! Pamětníci v řadách ČSBS Boskovice, zvláště zesnulý místopředseda Mgr. Klemsa, toto vysvětlovali tak, že v Boskovicích došlo k humanitárnímu podvodu – Salmovi ONV vystavil posmrtné osvědčení typu B jen z toho prostého důvodu, aby pozůstalá rodina obdržela české potravinové lístky! Tento „humanitární podvod“ zapříčinil nekonečný právní reparát salmovské tzv. restituce – a po desetiletích zároveň poškodil občany protestující proti restituci Salmů! Ovšem toto vše si měly ověřit kompetentní orgány státu. Hrubá nedbalost jistých státních orgánů nepečujících s péčí řádného hospodáře o salmovskou dokumentaci, rájecké krádeže dokumentace a humanitární podvod boskovického ONV – to vše jsou příčiny Augiášova právního chlíva nekonečné restituce a současně postmortální ochrany knížete v podobě, kterou antičtí spisovatelé nazývali AETHIOPEM DEALBARE („bělení černého“). Rovně všechny tzv. pročeské skutky pana knížete za okupace lze úspěšně zpochybnit. Řada svědků podepsala čestné prohlášení o lékaři Kyzlinkovi, kterého měl Salm údajně ukrývat, že nikdy nepatřil k odbojářům. A zpochybnit lze také údajné zásluhy Salma o faráře Pekárka. Stejně tak lze zpochybnit jeho boj za ČSR v letech 1918-19, protože sice krátce byl v čs. armádě, ale jeho vojenský kmenový list přímý boj s legiemi proti Maďarům na Slovensku a Podkarpatsku nepotvrzuje. Naopak naši odbojáři Mgr. Klemsa a JUDr. Skoupý vydali prohlášení, že Salm byl Němec a jako Němec se vždy choval. I nově nalezený dokument závodních rad Salmových podniků prostě určuje knížete podle skutečnosti tak, jaký byl – přihlášený říšský Němec s celou rodinou. A to podle nás vylučuje jak nabytí československého občanství, tak i restituci potomků.

Dr. Jiří Jaroš Nickelli, předseda ČSBS Boskovice

Honorář na fond N. O.